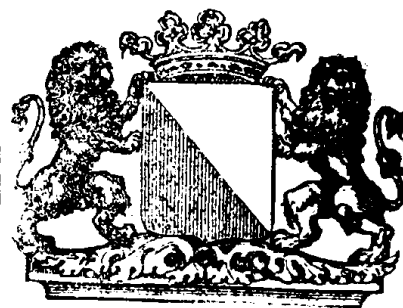

UTRECHTSCH E

PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Dingsdag 3 April.

Omtrent de zaken van Savoye en Nizza verneemt men, dat de inlijving feitelijk plaats heeft. In Savoye schijnt dit tot geene moeilijkheden te hebben aanleiding gegeven, te Nizza daarentegen heeft de bevolking de Fransche troepen met zekeren tegenzin begroet en zouden er zelfs botsingen hebben plaats gegrepen, naar men berigt. De *Moniteur* deelt wel het tegendeel mede, maar de *Moniteur* is in dit opzicht wel officieel maar daarom niet zooveel te meer te vertrouwen. Wat de zaak der inlijving aangaat, op diplomatiek terrein is er niets bijzonders over voorgevallen. De Fransche dépêche, waarin over de natuurlijke grenzen aan den Rijn wordt gesproken, en Europa gerustgesteld wordt omtrent verdere plannen van keizer Napoleon, heeft nog al genoegen gedaan. Maar wat kan men op Fransche dépêches meer vertrouwen?

De tegenstand van Engeland toekent zich nog niet sterk, en men wijst er op, dat Albion in deze vooral een *Talking Power* schijnt te willen zijn. De Engelsche pers komt ook een weinig van zijn toorn terug, en de *Times* herinnert aan zijn vroeger schrijven, dat de minister, die om Savoye een oorlog met Frankrijk zou willen beginnen, naar Bedlam zou moeten gezonden worden. De Fransche half-officieele pers heeft het dan ook reeds herhaaldelijk dezer dagen betoogd, dat een oorlog tusschen de Westmagten bijna eene onmogelijkheid mag heeten. 't Is te betreuren, dat keizer Napoleon daarop heeft kunnen rekenen, om de grensverlegging in het Zuiden op zoo onedele wijze door te drijven.

Over het meer verdwijnen der vrees voor eene botsing, verheugen wij ons intusschen zeer, omdat wij te zeer al de rampen van een krijg tusschen Engeland en Frankrijk en zijne jammerlijke gevolgen duchten, dan dat wij daarvoor zelfs de bestrafing van het gepleegde onrecht zouden willen zien koopen. Dat de Engelsche regering dan ook aan geene ernstige moeilijkheden denkt, blijkt uit de benoeming eener commissie, om, ingevolge de aangenomen motie van den heer *Lindsay*, te trachten een scheepvaart-verdrag met Frankrijk te sluiten, en alzoo de handelsbetrekkingen tusschen de Westmagten nauwer te maken.

Er schijnt dus voor 't oogenblik geen ernstig bezwaar dan in den toestand van Rome, dat na den uitgevaardigden algemeenen banvloek nog, naar men zegt, een bijzonderen over koning *Victor Emmanuel* zal uitvaardigen, en thans op het vertrek der Fransche bezettingstroepen aandringt. Frankrijk wil echter Rome vooreerst nog niet aan zich zelf overlaten, en er wordt daarom met Napels en Sardinië onderhandeld, om de bezetting van den Romeinschen Staat door Napelsche troepen mogelijk te maken, zonder dat dit eene botsing met Sardinië geeft. In hoeverre dit zal gelukken is niet te voorzien, want Rome blijft zeer stijfhoofdig; het dreigt Napoleon met de openbaarmaking van een brief van 14 Okt. 1859, waarin de keizer aan den Paus zeer schoone beloften schijnt gedaan te hebben, het roept generaal *Lamortière* tot zich, 't geen keizer Napoleon noode zal zien, het roept zijn nuntius *Sacconi* van Parijs terug, en het neemt de meest vijandelijke houding aan jegens 't hof van Turijn! En dan moet het welwillendheid ontvangen van Frankrijk en Sardinië! — Men mag echter hopen, dat het gehele drijven van Rome niet veel meer zal beteekenen, dan de excommunicatie zal uitrigten, en dat alzoo Italië geene nieuwe bron worde van vrees en angst voor Europa.

Van anderen aard is 't berigt, dat de telegraaf ons heden morgen brengt van een of- en defensief verdrag, dat keizer Napoleon met Denemarken zou gesloten hebben. De *Morning Herald* brengt die tijding, en zij verdient dus zeer nadere bevestiging. Werd zij echter bewaarheid het zou Jan wel eerder eene bedreiging jegens Duitschland schijnen, dan een blijk van goede gezindheid jegens Denemarken. Door het verbond met Sardinië kwam Napoleon met Oostenrijk in strijd, door het verbond met Denemarken zou de keizer zich gemakkelijk in een oorlog met Duitschland kunnen laten slepen, en wat zou men dan nog hechten aan lieve betuigingen omtrent de Rijngrawen en België?

In Spanje schijnt men met den met Marokko gesloten vrede niet geheel ingenomen; men had de geheele inlijving van dat rijk gedroomd, nu er toch zooveel wordt ingelijfd. Men zal te Madrid echter wel tot bezinning in deze komen. — In

Portugal is de spoorwegwet aangenomen.

Ut Mexiko zijn berigten, dat een aanval van Miramon op Veru Cruz zou zijn afgeslagen.

De sinds eergister ontvangen telegrafische depeches laten wij hieronder volgen:

Nizza, Zondag. (*Reuter's Office*). Heden zijn hier Fransche troepen binnengerukt. De houding der bevolking was zeer koel. Reeds hebben botsingen plaats gehad, die echter zijn onderdrukt.

Bern, Zondag. (*Reuters Office*). De bondsraad zal andermaal door middel eener nota bij de groote mogendheden op het houden van een Europeisch kongres aandringen, ten einde daarop onderzocht worde, of het gevaarlijk voor de belangen van Europa is, dat Frankrijk den weg over den Simplon in zijn bezit heeft.

Turijn, Zondag. Gisteren zijn, volgens berigten uit Genua, aan boord van den *Malfatano* aldaar aangekomen de Sardinsche bezettingen en ambtenaren, die zich te Nizza bevonden. — Heden zijn Toskaansche troepen van Livorno te Genua aangekomen, en werden daar door de bevolking met geestdrift begroet.

Weenen, Zondag. In het definitief antwoord van Oostenrijk op het Zwitsersche protest tegen de inlijving van de geneutraliseerde provincien van Savoye wordt verklaard, dat Oostenrijk weigert de ingetogen houding te verlaten, welke het heeft aangenomen, maar aanbiedt zijne goede diensten te voegen bij die der andere mogendheden, ten einde te geraken tot de vervulling der billijke wenschen van Zwitserland, te meer daar de heer *Thouvenel* beloofd heeft, de aan Zwitserland verzekerde waarborgen te eerbiedigen.

TURIN, ZONDAG.

Turijn, Maandag. Nadat de koning heden, zoodra Z. M., tot opening van het parlement, de senaatszaal was binnengetreden, met onbeschrijfelijke toejuichingen was ontvangen, sprak hij de volgende rede uit:

Mijne heeren Senatoren en Afgevaardigden! De laatste maal dat ik, te midden van Italië's weklagen en van de gevaren die den staat bedreigden, het parlement opende, spoorde het vertrouwen op de Goddelijke regtvaardigheid mij aan, om het beste van Italië's toekomst te hopen. Binnen korten tijd werd een vijandelijke inval afgeslagen en Lombardije bevrijd door roemrijke heldendaden. Midden-Italië is vrij door de wonderbare geestkracht der bevolking, en heden zie ik de vertegenwoordigers van 't regt, hen, waarop de natie het oog gevestigd heeft, om mij verzameld. Deze zoo groote weldaden hebben wij te danken aan een grootmoedigen bondgenoot, aan de dapperheid van zijne en van onze soldaten, aan de zelfverloochening der vrijwilligers, aan de bestendige eendracht der inwoners, en wij danken er vooral God voor, want zonder bovenmenselijke hulp worden geene ondernemingen, dierbaar voor het tegenwoordige en toekomstige geslacht, tot stand gebracht. Uit dankbaarheid jegens Frankrijk voor hetgeen het gedaan heeft tot bevordering van Italië's geluk, tot bevestiging van het verbond der beide volkeren, die een en denzelfden oorsprong, dezelfde beginselen en dezelfde bestemming hebben, wordt eene opoffering vereischt.

Ik heb dan ook een offer gebragt, dat het dierbaarste was aan mijn hart. Behoudens de goedkeuring der bevolking en van het parlement, en onder waarborg van de internationale belangen, heb ik een traktaat gesloten tot vereeniging van Savoye en Nizza met Frankrijk.

Vele moeilijkheden zullen wij nog moeten overwinnen, doch vertrouwend op de openbare meening en op de liefde mijner onderdanen, zal ik niet dulden, dat eenig regt of eenige vrijheid geschonden of verkort worde.

Even als mijne voorouders ben ik innig aan de Katholieke leer verknocht en vol eerbied voor het hoofd der kerk. Ik zal, zoo de kerkelijke magt geestelijke wapenen smeedt tot het bevorderen van tijdelijke belangen, in de gerustheid van mijn geweten en in de voorouderlijke overlevering kracht vinden, om de burgerlijke vrijheid en mijn gezag, waarvoor ik aan God alleen en aan mijne onderdanen rekenschap schuldig ben, ongeschonden te bewaren.

De provincien van Emilia hebben eene staatsregeling bekomen, gelijk aan die der anderen; doch in Toskane, dat zijne eigene wetten en verordeningen heeft, was eene bijzondere tijdelijke voorziening noodig.

Het korte tijdperk en de snelle opeenvolging der

gebeurtenissen hebben belet de wetten voor te bereiden, die den nieuwen staat zullen grondvesten. Gedurende het eerste tijdperk dezer parlementaire zitting zult gij slechts over de dringendste aangelegenheden te beraadslagen hebben. Mijne ministers zullen vervolgens de vereischte wetsontwerpen voorbereiden, waarmede gij in het tweede tijdperk u zult hebben bezig te houden. Door de eenheid van het militaire en financiële bestuur, de gelijkheid der burgerlijke en strafregtelijke wetten, den voortgang der vrijheid, het administratief bestuur der provincien en der gemeenten zal bij de Italiaansche bevolking dat heerlijke en krachtige nationale leven worden herboren, dat, te midden eener beschaving onder vroegere vormen en bij het bestaan van een ander Europeesch evenwigt, de kracht uitmaakte van de autonomie der gemeenten, doch van welke thans de konstitutie der magtige staten en de geest der natie een afkeer hebben.

„Mijne Heeren Senatoren en Afgevaardigden! terwijl wij aan nieuwe verordeningen de hand reiken, en in de oude partijen slechts de herinnering zoeken van de diensten, bewezen aan de gemeenschappelijke zaak, noodigen wij alle eerlijke gevoelens uit tot een edelen wedstrijd, ten einde het hoogste toppunt van de welvaart des volks en de grootheid des vaderlands te bereiken. Dat vaderland, niet langer het Italië van onlangs, noch dat der middeneeuwen, zal niet meer een open strijdperk zijn voor vreemde heerschzucht, maar het Italië der Italianen.”

Bern, Maandag. Pruisen, Engeland, Oostenrijk en Rusland, hebben als mogendheden, die de traktaten nopens Zwitserlands onzijdigheid gewaarborgd hebben, den wensch dier republiek ondersteund en aangedrongen op eene zeer spoedige bijeenkomst van een kongres.

De commissie der bondsvergadering, in wier handen de boodschap van den bondsraad was gesteld, heeft met eenparige stemmen de voorstellen der regering aangenomen.

Karlsruhe, Maandag. In eene buitengewone zitting der beide kamers heeft de regering medegedeeld, dat de ministers *Meisenberg* en *Hengel* hun ontslag genomen en de heeren *Stabel* en *Lameij* tot hun opvolgers benoemd zijn.

De 2e Kamer en het publiek hebben dit met genoegen vernomen. Men meent dat het nieuwe ministerie zal trachten, de betrekkingen met Rome op liberalen voet te regelen.

Londen, Maandag. In de zitting van het Lagerhuis op heden heeft sir *G. Cornwall Lewis*, minister van binnenlandsche zaken, in antwoord op het adres, waarbij de koningin verzoekt wordt onderhandelingen aan te knopen met de regering van keizer Napoleon tot afschaffing der Fransche scheepvaartwetten, -- te kennen gegeven, dat H. M. in dien zin maatregelen zal nemen.

Lord *John Russell* heeft vervolgens medegedeeld, dat de regering aan den heer *de Thouvenel* heeft verklaard, dat Engeland de kwestie der geneutraliseerde provincien van Savoye afscheidt van die der inlijving. De regering heeft voorts, op de aanvraag van Zwitserland, het antwoord gegeven, dat zij geenerlei bezwaren heeft tegen het houden van eene Europeesche konferentie.

Lord *Russell* heeft gezegd, dat art. 2 van het verdrag van Parijs Napoleon verplicht met de mogendheden eene schikking te treffen omtrent het onzijdig gebied van Savoye. Hij hoopte dat dit voldoende voorstellen op eene konferentie gedaan zouden worden.

Londen, Maandag. De *Morning Herald* meldt, dat de regering een commissie zal benoemen om over het sluiten van een scheepvaartverdrag en over de afschaffing van de differentieele scheepvaartregten met keizer Napoleon te onderhandelen, overeenkomstig de voorstellen van den heer *Lindsay*.

Parijs, Maandag. De *Moniteur* meldt uit Nizza van gister: Twee bataljons van het tweede regiment van linie zijn heden hier binnengerukt, en werden door de geheele bevolking met geestdrift ontvangen. De inwoners waren de troepen te gemoet gegaan en wierpen bloemen op hunnen weg. Uit alle huizen waren driekleurvlaggen gestoken.

Londen, heden Dingsdag.

De *Morn. Herald* meldt, dat Denemarken eene bezetting der hertogdommen door de bondstroepen duchtende, onderhandelt over een verbond met

Frankrijk. Frankrijk heeft geantwoord gezind te zijn tot het sluiten van een of- en defensief verbond, dat weldra een volkonding zal zijn. Naar men verzekert onderhandelt Frankrijk ook met Zweden.

Parijs, heden Dingsdag.

De *Moniteur* meldt dat de *Ami de la Religion*, eene tweede waarschuwing ontvangen heeft voor een art. bevattende eene formele aanranding van het konkordaat.

Het budget voor 1861 is aan het Wetg. Ligchaam aangeboden; het bedraagt in ontvang 1845 millioenen en in uitgaaf 1844 millioenen.

— Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel., in- en uitg. regten en akz. te Bath c. a., C. H. Hagen, thans te Rijp; tot ontv. te Culenborg, W. B. van den Bosch, thans te Lisse c. a.

— Zaterdag avond is bij gunstiger berigten betrekkelijk den gezondheidstoestand van H. K. H. prinses Frederik, het vroeger bepaalde kinderbal bij H. M. de Koningin, voor den prins Alexander, doorgegaan. Een honderdtal jeugdige genoodigden was daar vereenigd. De hof-mechanikus, de heer Bamberg, heeft bij afwisseling de aanwezigen op aangename wijze bezig gehouden en mogt om zijne blijken van kunstvaardigheid op de vleijendste wijze lof inoogsten.

Ook gister zijn er omtrent de toestand van prinses Frederik gunstiger berigten ontvangen.

— Naar men verneemt, heeft zich 30 Maart II., eene commissie uit het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorweg-komitee, bestaande uit den burgemeester van Amsterdam, mr. J. Messchert van Vollenhoven en de heeren F. van Heukelom en H. A. van den Wall Bake, zich naar de residentie begeven en aldaar een onderhoud gehad met de ministers van binnenlandsche zaken en van financiën.

*— Door het nabij Gouda uit het spoor geraken van een der wagens van den eersten spoortrein van Rotterdam naar hier, is de eerste trein, die ten 8 uur 30 min. moest aankomen, niet gearriveerd. Daardoor missen wij heden morgen de Haagsche, Rotterdamsche, Leidsche en Zeeuwsche couranten en brieven.

Bij dit derailleren moet geen ongeluk hebben plaats gehad. Zoodra de hinderpaal zou zijn weggenomen, zou de trein zijn weg vervolgen, en is de post dus omstreeks 12 ure aangekomen.

— De *Stoompost* zegt met zekerheid te vernemen, dat een der aandeelhouders van de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij heeft geprotesteerd tegen het besluit der algemeene vergadering van 26 Maart II. om aan den raad van administratie op te dragen, de aangevraagde concessie *Scheveningen, 's Hage, Leiden en Woerden* te aanvaarden. Dit protest, gegrond op de door de ijverigste voorstander van dat besluit volkomen beaamde stelling, dat de raad van administratie, zonder voorafgaande wijziging der statuten, niet bevoegd is eenige concessie aan te nemen, is bij deurwaarders exploit zoo wel aan dien raad als aan den staat der Nederlanden en den minister van binnenlandsche zaken betekend.

— Het verdient opmerking, zegt het *Handelsblad*, dat het verslag van den toestand van het onderwijs over 1858, hetwelk jaarlijks namens Z. M. den Koning aan de Staten-Generaal, overeenkomstig art. 194 der grondwet moet worden gedaan, ditmaal twee à drie maanden langer uitblijft, dan in de beide vorige jaren. Naarden dit verslag loopt over het eerste jaar, onder de werking der wet op het lager onderwijs van 25 Aug. 1857, zoo wordt het met groote belangstelling te gemoet gezien. Sedert lang is er met ijver aan gewerkt aan het ministerie van binnenl. zaken, en er werd ondersteld, dat, nu er in iedere provincie een inspekteur van het lager onderwijs, en er in de wet bepaald is, wanneer de verslagen door de verschillende autoriteiten moeten zijn ingeleverd, dit verslag nu spoediger in gereedheid zou zijn.

— Zr. Ms. fregat met stoomvermogen *Zee land* werd II. Zondag te Vlissingen op de gebruikelijke wijs in dienst gesteld. Het *Elat Major* is zamen gesteld als volgt: H. Wipff, kapt. ter zee, kommandant, F. L. Geerling, kapt. luit. ter zee, 1e offic. Luit. ter zee 1e kl., H. W. baron van Heerdt, en J. H. P. E. Kniphorst. Luit. ter zee 2e kl., W. F. H. Cramer, jonkh. E. P. E. de Steurs, W. L. A. Gericke en jonkh. J. A. Roëll, adelborsten 1e kl. J. P. Noorduin, A. G. Westerouwen en Meeteren, J. L. Inckell, jonkh. C. G. S. Bernaert en G. J. Buijskes. Officiers van gezondh. 1e kl. F. W. J. Meijer, idem 2e kl., E. J. Muller, idem 3e kl. M. S. T. Holtzapfel, offic. van adm. 1e kl., A. de Gaa, adj. administrateur, J. Breeman, scheepsklerk, P. Berghuis, idem, F. W. Merkoltein. Kapitein 1e kl. mariniers: H. de Haan Hugenholtz; 2e luit. W. L. G. J. T. Cramer van Baumgarten. Offic.-machinist: A. Stot, terwijl de luit. ter zee 1e kl. N. M. J. Kroeff de betrekking zal vervullen van adj. bij den divisie-kommandant H. Wipff, en de scheepsklerk E. Kanneman bij den divisie-kommandant werkzaam zal zijn. Men gelooft, dat het fregat *Zee land* een togt naar de Middellandsche zee zal doen. Zondag nog niet bepaald.

— Op het wachtschip aan den Helder zijn geplaatst de 2e kl. *Wolterbeek Muller* en de scheepsklerk *Meijer*.

*— Heden heeft te Amsterdam en te Hoorn de verkiezing plaats van twee leden der Tweede Kamer in de plaats der heeren v. Hall en Godefrui. De herstemming moet plaats hebben, te Amsterdam tusschen de heeren *Rijnders* en *Poolman*, te Hoorn tusschen de heeren *de Lange* en *Tulein Nolthenius*. In beide kiesdistrikten zal de strijd warm wezen; de liberale kandidaten de heeren *Rijnders* en *de Lange* hadden bij de eerste stemming de meeste stemmen op zich vereenigd, maar de heer *Rijnders*, ofschoon Amsterdamer is R. Katholiek, en hoewel dat geen hinderpaal mag wezen, zal het enkelen, vooral nu uit Rome zoo groot blijk van verdraagzaamheid wordt gegeven door het uitvaardigen van den banvloek, wellicht terughouden, en die enkelen zouden de overwinning der liberale partij kunnen in de waagschaal stellen, — en de heer *de Lange* is te Amsterdam woonachtig, terwijl zijn tegenstander als oud burgemeester van Purmerend en als oud lid der kamer voor het distrikt er vele vrienden heeft. De uitslag der stemming wordt in beide distrikten met belangstelling te gemoet gezien.

Door het aanvaarden van het lidmaatschap der Eerste Kamer door baron *Schimmelpenninck v. d. Oije* zal weldra eene nieuwe keuze van een lid der Tweede Kamer te Zutphen moeten plaats hebben, terwijl door het overlijden van baron v. Reede ook de kiezers van Amersfoort welhaast zullen worden opgeroepen tot het doen eener keuze van een lid voor de Tweede Kamer.

Een viertal nieuwe leden in dat Staatsligchaam kan zeer zeker van eenig gewigt wezen. Intusschen hebben we hier te lande nog geene regerings- en oppositie-kandidaten, en blijft het daarom steeds moeilijk, om uit den alloop eener verkiezing op te maken, hoe de geest der kiezers is in betrekking tot de regering. En toch was zoo iets niet van belang ontbloot waar 4 verkiezingen achtereenvolgens plaats hebben in zoo verschillende distrikten, als Amsterdam, Hoorn, Zutphen en Amersfoort.

*— Met genoegen vernemen wij, dat er van onderscheiden kanten reeds werk wordt gemaakt van eene groote partij aan het vereenigde studentenkorps te geven, uit erkentelijkheid voor hetgeen onze burgerij gedurende de jaren van scheiding van beide studenten-vereenigingen genoot, maar ook tevens ter viering van een algemeen feest der vereeniging. De burgerij van Utrecht zal nu zeker door algemeene deelneming een krachtig bewijs kunnen leveren van hare ingenomenheid met de laatstelijk door de beide Studentenafdeelingen genomen besluiten, die ieder onwedersprekelijk in 't belang moet achten van de Akademie en daardoor ook van de stad onzer inwoning.

— Men meldt, dat jhr. W. Boreel van Hogelanden, tiendheffer te Velzen en Schooten, de landeigenaars aldaar in de gelegenheid heeft gesteld, om hunne eigendommen door afkoop tegen eene kleine som van dien last te bevrijden. Velen hebben met dankbaarheid van die gelegenheid gebruik gemaakt. Een gedeelte van den verkoopprijs der tienden is door den heer Boreel aangewend om aan behoeftigen levensmiddelen te doen uitreiken.

*— Over een voorstel, in den Amsterdamschen gemeenteraad gedaan, 't welk inhield, dat in de Amsterdamsche Stads-bank van leening, onder anderen, niet zouden worden beleend, sieraden en andere voorwerpen, voor de eeredienst bestemd, goederen, blijkbaar komende uit algemeen erkende instellingen van weldadigheid, 'bijbels of kerkboeken, voorzien van het merk van Bijbelgenootschappen, enz. enz., staakten de stemmen en derhalve komt het in herstemming.

Tijdens den Krim-oorlog, toen er weinig werk was en het diamantwerkers-vak bijkans stil stond, werd er soms gereedschap, tot het uitoefenen van genoemd vak noodig, in de Bank gebracht en aangenomen.

Tot nu toe nam de bank panden aan van eene waarde van 15 cents en was de hoogste beleening op een pand / 10,000. Voortaan zal de minste beleening 70 cents zijn, omdat de 200,000 pandjes van ongeveer 15 cents, te weinig voordeel opleveren en de beleening daarvan, ten voordeele der behoeftigen zelven, dient te worden beperkt.

Een der leden van den raad wilde, dat de hoogste beleenings-som op / 4000 zou worden gesteld, inaar dat werd verworpen, nadat de heer *Corver Hooft* had medegedeeld, dat in de geldkrisis van 1848, handelaars, bekend aan den beurs in den groothandel, door groote beleeningssommen van de bank van leening, voor een val zijn behoeft, zonder dat hun krediet daardoor leed, welk laatste het geval met zou zijn geweest, indien die kooplieden zich hadden gewend tot de Nederlandsche bank.

*— Na eene langdurige ongesteldheid overleed alhier, Zondag, de heer mr. C. L. Schüller tot *Peursum*, auditur-militair en lid van den gemeenteraad. Hij was in onderscheiden maatschappelijke betrekkingen even nuttig als werkzaam, en wist ook op het gebied der letteren en regtsstudie zich een gunstigen naam te maken.

*— Omtrent ons onlangs overleden stadgenoot, den raadsheer, *Reede van Oudtshoorn*, lid der Tweede Kamer voor Amersfoort, wordt door de A. C.

't volgende gezegd:

»De Tweede Kamer heeft dezer dagen een geacht lid, den heer mr. J. H. baron van Reede van *Oudtshoorn*, door den dood verloren. Wij noemen dit een verlies, hoewel wij de politieke overtuiging van den overledene niet deelen, omdat wij den dood van een eerlijk man, die zijne overtuiging volgt, altoos als een verlies beschouwen, en vooral, wanneer men die overtuiging in zulke welwillende en heusche vormen uitdrukt, als de heer van Reede deed. Wij gelooven niet, dat een zijner medeleden, zelfs de meest tegenovergestelde, en zelfs in de dagen toen de aprilkoorts het hevigst woedden, ooit reden gehad heeft zich over hem te beklagen. De man eener partij, wist v. Reede jegens mannen van andere partijen billijk te zijn en overtuigingen te eerbiedigen die met de zijne in strijd waren. Zulke karakters zijn niet zoo algemeen, om ze niet met een woord te herdenken. Een verschil van inzicht over politieke aangelegenheden ontaardt in een driftig of bevooroordeeld gemoed zoo lichtelijk in persoonlijke haat en uit zich in insinuatien, die men niet verontwaardiging van zich zelven zou afwerpen. Daarom rekenen wij het goed en pligtmatig, wanneer het aardsch debat gesloten is, ook aan de verdiensten van opregte tegenstanders hulde te doen. Een eerlijk man blijft een eerlijk man, tot welke partij hij behoore, en heeft aanspraak dan men hem als zoodanig erkene. »Het laatste woord dat men aan eenen overledene wijdt, moet niet de laatste logen zijn,» werd onlangs in deze courant gezegd. Maar het laatste woord kan eene nuttige les voor de levenden wezen. Het zal onze parlementaire debatten, ons konstitutioneel leven, onze politieke eerlijkheid en moraliteit verheffen, wanneer men, over beginselen strijdende, echter steeds bereid is de regten der tegenovergestelde overtuiging te erkennen en die met loyaliteit te bejegenen.

*— Naar de buitenlandse bladen gemeld hebben, moet de Paus de groote excommunicatie hebben uitgesproken tegen degenen die de regten der kerk in de Romagna geschonden hebben, of daartoe op eeniger hande wijze hebben bijgedragen. Wij hebben reeds herhaaldelijk ons oordeel over dat »verouderd, verroest en versleten wapen» van Rome uitgesproken. Van hoeveel kracht die banvloeken der Pausen zijn, leert de bloei en kracht der niet roomsche, kettersche staten. Alle ketters liggen onder den banvloek, en welken schrikkelijken invloed heeft dat op Engeland, Rusland, Pruisen, N. Amerika, Zweden, Denemarken, Nederland!?

Die excommunicatie, — die ontegenzeggelijk nog bij velen eenigen indruk kan maken, en die dan ook zeker met de noodige plegtigheid: de kerk met rouwloers en zwart laken behangen, lijkzangen, waskaarsen, omvergeworpen en uitgeblusht enz., zal zijn uitgesproken, — zal echter, dunkt ons, weinig invloed op de massa in Italië en Frankrijk meer hebben; was dat anders, een burgeroorlog zou er uit voortspuiten tusschen de zonen derzelfde kerk, en die burgerkrijg zou nimmer ten voordeele van Rome kunnen uitvallen. Blijft nu de ban zonder ander gewigtig gevolg, dan dat ze de verhouding van Rome met Sardinië en Frankrijk nog meer gespannen maakt, Rome's magteloosheid zal er uit blijken, en het geheele spel zal nog meer in 't nadeel van Rome moeten uitloopen.

Maar hoe kan dat ook anders. De pausselijke handelingen kunnen den geest van het ware Christendom niet veranderen, en die geest is de liefde. Wat zal men dan ook zeggen van het tooneel, dat het zich noemend hoofd der Christenheid der wereld te zien geeft, als hij — in de eigen week, waarin de geheele Christelijke wereld met de meeste bewondering herdenkt de goddelijke woorden van den Verlosser aan hen gericht, die hem zelfs aan het kruishout op de schandelijkste wijs bespotteden: »Heere, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen!» — als de zich noemende stedehouder van dien Christus dat voorbeeld van onbegrijpelijk verhevene vergevingsgezindheid opvolgt, door over allen den banvloek uit te spreken, die mede-werkten een klein deel van het wereldlijk gebied van den Kerkelijken Staat in handen van een anderen, een beteren wereldschen vorst te doen overgaan? Wat zal men er van zeggen?

Men toetse aan die goddelijke woorden van vergiffenis, de taal van den banvloek, gelijk het *Handelsblad* ons dien te lezen geeft, op grond van mededeelingen van buitenlandse bladen. De groote Banvloek zou namelijk luiden:

»In naam van God Almagtig, Vader, Zoon en Heiligen Geest, van de heilige Schrifturen, van de heilige maagd Maria, de moeder Gods, en van alle hemelsche krachten, van de Engelen, van de Aarts-engelen, de Troonen der Heerschappijen, de Magten, de Cherubijnen en Seraphijnen, van de heilige aartsvaders en profeten, van al de apostelen en evangelisten, van al de gezaligden die alleen waardig bevonden zijn om het nieuwe lied te zingen voor den troon des Eeuwigen; van de heilige martelaars en de heilige belijders, van de heilige martelaresen, mitsgaders van al de heiligen en uitverkorenen Gods:

»Exkommuniceren en vervloeken wij dezen roo-ver (of dezen boosdoener) en sluiten wij voor hem de paden der heilige kerk Gods, opdat hij, ge-

doemd tot de eeuwige straffen, met *Dathan* en *Abi-ran*, door de aarde worde verslonden, even als allen die tot den sterken God hebben durven zeggen: ga weg van ons, wij willen uwe wegen niet kennen. En even als het vuur door het water wordt uitgebluscht, zoo zij zijne ziele uitgebluscht in der eeuwen eeuwigheid, tenzij hij zich bekeere en boete doe. Amen.

»Dat hij vervloekt zij door God den Vader, den Schepper der menschen; dat hij vervloekt zij door God den Zoon die voor de menschheid geleden heeft; dat hij vervloekt zij door den Heiligen Geest die op hem is nedergedaald in den doop. Dat hij vervloekt zij door het heilige Kruis waaraan de triomferende Christus is genageld geweest; dat de heilige moeder Gods, de onbevleete maagd *Maria*, hem vervloekte; dat de *II. Michaël* de bewaker, de beschermder der zalige zielen, hem vervloekte. Ook zij hij vervloekt door al de Engelen en Aartsengelen, door de Vorsten en Magten en al de scharen des Hemelschen Heirlegers. Dat hij vervloekt zij door de talrijke Aartsvaders en Profeten; vervloekt zij hij ook door den Heiligen *Johannes* den wegbereider, die het water des doops uitstortte over Christus. Dat hij vervloekt zij door den Heiligen *Petrus*, den Heiligen *Paulus*, den Heiligen *Andreas* en door al de Apostelen even als door al de andere leerlingen van Christus en de vier Evangelisten wier prediking de geheele wereld heeft bekeerd.

»Vervloekt zij hij door de heilige rij der martelaren en belijders, die Gode door hunne goede werken welgevallig zijn geweest; vervloekt zij hij door het koor der heilige maagden, die de goederen dezer wereld voor de eer van Christus versmaad hebben; vervloekt zij hij door al de heiligen, die van het begin der wereld af tot aan het einde der eeuwen Gode welgevallig geweest zijn of zullen wezen. Moge hij eindelijk vervloekt zijn door de hemelen, door de aarde en door alle heilige dingen, welke daarop gevonden worden.

»Vervloekt zij hij overal waar hij zich bevindt, in zijn huis, op zijnen akker, op den weg, in het bosch, op het water of in de kerk. Vervloekt zij hij levende, stervende, etende, drinkende, zijnen honger stillende, zijnen dorst lesschende, vastende, slummerende, slapende, wakende, wandelende, over-eind staande, zittende, liggende, arbeidende en rustende, *mingendo, cacando, flebotamando*.

»Vervloekt zij hij in al de vermogens zijns lichaams, inwendig en uitwendig, in zijne hoofdhaaren en in zijne hersenen. Vervloekt zij hij aan zijn hoofd, aan de slapen zijns hoofds, aan zijn voorhoofd, zijne ooren, zijne wenkbrauwen, zijne oogen, zijne wangen, zijne kinnebakken, zijne neusgaten, zijne snijtanden, zijne kiezen, zijne lippen, zijne keel, zijne schouders, zijne armen, zijne handen, zijne vingers, zijne borst, zijn hart en al de inwendige deelen zijns lichaams, zijne nieren, zijne, zijne dijen, zijne knieën, zijne beenen, zijne voeten, in al zijne gewrichten en aan zijne nagels.

»Vervloekt zij hij in de samenhechting van al de deelen der ledematen. Dat geen stip zijns lichaams gezond zij, van de kruin des hoofds af tot aan de zolen der voeten.

»Dat Christus, de Zoon des levenden Gods, hem vervloekte met al de magt Zijner majesteit en tegen hem den hemel doe opstaan, met al de deugden, welke daar wonen, om hem aan de eeuwige verdorpenis over te leveren, tenzij hij zich bekeere en tot boetedoening kome.

»Amen! Zoo zij het! Zoo zij het! Amen!»

— Het 's Gravenhaagsche Fransche dagblad, de *Echo Universel*, heeft aangekondigd, van heden af, slechts eenmaal 's weeks en wel des Woensdags-avonds te zullen verschijnen.

— Den 28 Febr. heeft eene kommissie namens den Handelsstand op Curaçao, ingezetenen aldaar en emigranten van Coro aan den oud-gouverneur *Lansberge* keurige geschenken in zilver aangeboden, een kandelabre met 2 statuetten.

— Uit Wijk bij Duurstede schrijft men ons van gister, dat het water aan de schaal teekende 2,02 el o. n. p.; het is in de laatste 24 uren 0,25 el gewassen en staat van dijk tot dijk.

— Een groot gedeelte der kade te Nijmegen is tot aan de huizen met water bedekt, zoodat men ook het vak van de gierbrug aanmerkelijk heeft moeten verlengen. — Nog steeds is de rivier sterk wassende.

— Een zeeshuis, twee duikers en eene waterleiding te IJzendijke zijn aldaar voor f 65,400 aangekomen.

— Te Tiel is het bouwen van 70 woningen, op last van den heer *mr. Hoogendijk v. Domselaar* voor f 52,750 aanbesteed.

— De hooihandel in de Langstraat is zoo druk, dat er reeds 16 hooipersen dag en nacht in werking zijn. Veel van dit geperst hooi gaat naar Engeland en Spanje.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 2 April, 5,10 El. — AP. 12,05. Gew. 22 d. De Rijnhoogte den 2. April 21 voet; 19 voet 10 duim Rijnl.

PETERSBURG, 20 Maart.

De kommissie voor de redaktie der voorwaarden van de emancipatie is, naar men verneemt, den ganschen dag bezig. Bij de verschillende departementen van algemeen bestuur zijn onderscheidene hervormingen te wachten.

MADRID, 27 Maart.

Bij de discussiën over de vredesvoorwaarden, hebben drie ministers zich voor het behouden van Tetuan verklaard. Een hunner zeide tot de koningin, dat de openbare meening hoogst koel de vredestding vernomen had, omdat ieder wist dat er kwestie was van de teruggave van Tetuan, met den spoorweg en de verbeteringen door generaal *Rios* er aangebragt. »Reeds dragen,” ging hij voort, »de voornaamste straten den naam uwer doorluchte veldheeren. Uw naam, mevrouw, is aan het hoofdplein gegeven; het gansche volk verlangt, dat men die stad behoude, welke Europa den moed en de onversaagdheid van het Spaansche leger zal herinneren.” Men heeft aangenomen, de beslissing te schorsen tot na de komst van *O'Donnell*.

LISSABON, 30 Maart.

De Cortes hebben, met eene meerderheid van 125 tegen 12 stemmen, de wet tot concessie voor den aanleg van Portugesche spoorwegen aan den heer *Salamanca*, aangenomen.

ROME, 28 Maart.

De proklamatie waarbij de voorgenomen demonstratie werd afgezegd, luidt als volgt:

»Romeinen!

»De hoon, u aangedaan, is bloedig en barbaarsch, en regtmatig wilt gij er wraak over nemen. Het is een hoogst ondankbare taak, den ziedenden toorn te matigen van een edelmoedig volk, aan de schandelijkste beledigingen van de zijde der verachtelijkste aller regeringen blootgesteld; maar in het openbaar als in het privaat leven moet men kunnen lijden en dikwijls edele opwellingen van drift onderdrukken, in afwachting van een geschikt oogenblik. Zoo het te doen ware om den klerikalen te toonen, dat gij hunne sluipmoordenaars niet vreest, door die dienaren van den Christus met dolken gewapend met eene wredeheid den Oostenrijkers en een Bourbon onbekend, dan gewis ware dat bewijs niet moeilijk te leveren; maar hier geldt het, Rome voor altijd aan hun juk te onttrekken. Het oogenblik om dat resultaat te verkrijgen zal met lang uitblijven, maar het is nog niet daar. Nu zou eene geweldige beweging ter ongelegener ure komen, hetzij, omdat het de moeilijkheden voor de verheven verdedigers der nationale zaak zou kunnen vermeerderen, hetzij omdat het ons in botsing zou kunnen brengen met Fransche soldaten, wien gij, als Italianen, zooveel dank schuldig zijt, enz.”

TURIJN, 29 Maart.

De koning zal, naar men verzekert, op raad van keizer *Napoleon*, in zijne troonrede niet over den toestand van Venetië spreken.

Naar men meldt, zijn omtrent het gebeurde te Pesaro bij de regering de volgende nadere berigten ontvangen: niet alleen zijn de wapenboden bij onzen konsul weggenomen, maar de pauselijke gendarmen hebben ook onze vlag genomen, door de straten gesleept, door het plebs laten honen en toen aan stukken gescheurd. De regering zal eene schitterende genoegdoening eischen.

Garibaldi is te Nizza tot afgevaardigde voor het Sardinsche Parlement gekozen, en wel bij de tweede verkiezing in die stad, daar de eerste vernietigd moest worden, omdat een te gering aantal kiezers was opgekomen.

Volgens berigten uit Rome van 30 Maart jl., zijn op officieus aanzoek van generaal *Goyon* de 19 personen, welke dezer dagen door de pauselijke gendarmes werden in hechtenis genomen, weder op vrije voeten gesteld.

Te Florence is men met het vice-koningschap, hoe nominaal het ook zijn moge, geenszins tevreden, daar het aandruischt tegen de algemeen heerschende neiging tot eenheid.

WEENEN, 31 Maart.

Tusschen Napels en Engeland wordt eene zeer bitse diplomatische korrespondentie gevoerd. Het kabinet van Napels heeft niet alleen opheldering verlangd over de bevreemdende tegenwoordigheid der Engelsche vloot, maar zelfs op zeer steiligen toon hare verwijdering geëischt, opmerkende, dat ter bescherming der belangen van de Engelsche onderdanen één schip voldoende was, en dat sedert het verschijnen der vloot de gisting der bevolking was toegenomen, zoodat, mochten eens de door Engeland voorspelde gebeurtenissen plaats vinden, de Nap. regering geen oogenblik zou aarzelen, voor geheel Europa te verklaren, dat het tegenwoordig Eng. kabinet er toe had aangezet. Hierop moet Engeland kort en goed geantwoord hebben, dat de Nap. regering spoedig diende te besluiten van stelsel te veranderen, of zich anders maar op eene verandering der dynastie moest voorbereiden. De Nap. regering wilde nu den heer *Elliot* zijn pas zenden, doch de Fransche gezant hield haar daarvan terug.

De kapitein der genie *Doré*, beschuldigd van in den jongsten oorlog met den vijand geheuld te hebben, is op vrije voeten gesteld.

De lijst der nieuwe leden van den rijksraad zal weldra openbaar gemaakt worden. Wat Hongarije betreft, zoo noemt men als een der vertegenwoordigers prins *Esterhazy*, welke keus men niet zeer gelukkig acht. *Cátvös* en *Denk* hebben verklaard, hunne benoeming niet aan te nemen. Baron *Josica* is overleden voor hem zijne benoeming is medegedeeld. Hij had echter zijnen vrienden herhaaldelijk te kennen gegeven, dat hij onder de tegenwoordige omstandigheden geene staatsbetrekking zou aannemen.

BERLIJN, 1 April.

De heer *Kühne*, lid der komm. voor de leger-organisatie-voordragt heeft het plan voorgeslagen, der regering toe te staan, het leger voorlopig te houden, op den voet waarop het zich nu bevindt. Het ministerie zou zich daarmede waarschijnlijk vereenigen. De heer *Kühne* had bij de stemming over de voordragt wel tegen gestemd, maar alleen omdat hij in den driejarigen diensttijd als regel een te groot financieel bezwaar ziet, en door eene wetsbepaling zou willen beletten dat de regering in gewone omstandigheden de troepen drie jaren onder de vaneu hield. Men meent dat dit gevoelen aanleiding zal geven tot het treffen van een vergelijk.

Het gerucht door de *Kreuzzeitung* verspreid, omtrent het in de Rijnprovinciën aanwezig zijn van Fransche zendelingen, is onjuist.

De *Hamb. Nachr.* bevat eene telegrafische depêche van hier, houdende, dat *Napoleon* verklaard heeft toe te treden tot het voorstel van Zwitserland om een kongres te houden.

Uit Karlsruhe schrijft men, dat, ten gevolge der oneenigheid tusschen regering en kamers, eene verandering van ministerie te verwachten is.

De evangelische gemeente te Presburg heeft besloten, zich niet aan het patent van 1 Sept. te onderwerpen.

Te Homburg bevindt zich op het oogenblik een Spanjaard, die het er op gezet heeft de bank te laten springen, en zoo de kans hem niet den rug toedraait, daarin weldra geslaagd zal zijn.

LONDEN, 1 April.

Het *Court Journal* meldt, dat *Napoleon*, naar men zegt, dezer dagen eene geheimzinnige opmerking gemaakt heeft, eene nieuwe wijziging der Fransche grenzen betreffende, en waarbij hij, hoewel regtsreeks op den koning van België zinspelende, toch ook Luxemburg moet genoemd hebben. De Nederl. gezant bij ons hof, heeft dezer dagen eene audientie bij de koningin verzocht en aan Hare Majesteit een eigenhandig schrijven van den Koning der Nederlanden overhandigd. Van den inhoud diens briefs is natuurlijk niets bekend, maar het gerucht schrijft daaraan een staatkundig gewigt toe, met het bovenvermelde in verband staande.

In Missouri heeft het volk een Duitscher, verdacht van een slaaf in zijne vlugt behulpzaam te zijn geweest, aan een boom opgeknoopt en hem, toen het leven bijna was uitgebluscht, afgesneden en 175 slagen toegediend.

Uit Amerika zijn berigten ontvangen tot den 21. Van den verkoop van Kuba is daarin geen sprake. *Miramón* heeft aan het hoofd van 6000 man een aanval op Vera Cruz gedaan, doch is teruggeslagen. Twee Spaansche schepen van Kuba hadden hem ondersteuning gebragt, en waren wegens het schieten op een Amer. vaartuig te New-Orleans opgebragt.

Van Haiti wordt gemeld, dat al wat de bezittingen van keizer *Soulouque*, zijne familie en zijn minister *Delva* betreft, is verbeurd verklaard, ten voordeele der schatkist, door hen duchtig bestolen, verkocht zal worden.

Don *Bernardo Berro* is tot president van Uruguay verkozen.

PARIS, 1 April.

Aan de grenzen zijn bezendingen exkommunikatiebullen in beslag genomen.

In de provinciën wordt door de geestelijkheid nog alles aangewend om sympathie voor het wereldlijk gezag des Pausen op te wekken, zoodat verscheidene jongelieden zich naar de Romeinsche Staten begeven, om dienst te nemen, iets wat door enkelen uit onze hoogere kringen op het voorbeeld van generaal *Lamoricière* gevolgd wordt; men noemt zelfs iemand, die een zeker aantal soldaten ten dienste van den Paus uitrust.

Onze gezant te Londen schijnt, betreffende België eene gelijke depêche ontvangen te hebben, als onze vertegenwoordiger bij den Duitschen Bond.

Te Compiègne zal, op 's keizers last, op den regteroever der Oise, tegenover de oude brug van Compiègne, op de plaats waar de helden van Vaucouleurs den 25 Mei 1450 door de Engelschen werd gevangen genomen, een standbeeld worden opgericht, waarbij het populaire werk van prinses *Maria van Orleans* tot historischen gids zal dienen.

Te Nizza zal een standbeeld des keizers in Romeinsch kostuum worden opgericht.

Nizza zal tot vrijhaven verklaard worden.

Bij een juwelier zijn gister avond voor 250000 frs. diamanten gestolen.

— 2 April. Rente op tijd 5 pCt. 69 30; Fr.-Oost. Spw. 517; Sp. 3 pCt. 44 1/4, 1 1/2 pCt. 34 1/2.

Spelersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.